

TEINE NAINE

CLAIRE MCGOWAN

Inglise keelest tõlkinud Raili Puskar

Tuli levib kiiresti.

Ta polnud taibanud *kui* kiiresti, aga oranžikad leegid limpsasid juba suure maja katust, kõigist akendest ja udest valgus välja musta suitsu. Ta jookseb, libastub kastemärjal rohul, klähvivad koerad karvaste udugudena ta kõrval. Koerad taipavad, et midagi on valesti, aga ei saa aru, kui hull olukord on. Ta pole kindel, et ka talle endale on see täiel määral kohale jõudnud. Ta tunneb juba selle paksu ja lämmatavat lõhna ning kujutab ette, mismoodi see on majas sees. Suits, kuumus ja õudus. Väljapääsu ei ole.

Ta jõuab mäeharjale ja jääb seisma, taamal paistab kuukumas hõbedaselt helkiv meri. Nüüd on näha, et majast pole võimalik enam välja pääseda. Tema rinnus paisub mingi tunne – ehk on see kergendus või isegi erutus, millesse on segatud hirmu? Maja põleb takutuustina. Ta peaks jooksuma lähima maja juurde, nõudma karjudes, et kutsutaks tuletõrje, rääkima takerdudes, kuidas oli läinud hilja õhtul koertega jalutama, kuidas ei saanud magada, kuidas tunneb kohutavaid süümepiinu, et polnud ise majas sees. Ja siis on see möödas. Aga seistes paigal, oodates kangestunult veel ühe hetke, näeb ta midagi, mis salvestub igaveseks ta mällu: kaamet nägu ülemise korruse aknal – Sebby aknal.

Sebbyl on õnnestunud aken pilukile saada, kuigi ta ei küüni õieti lingini, ning ta kuuleb tuhandest ja leekidest kantuna Sebby karjet, häält, mida ta iial ei unusta. Enda nime, kabuhirmus röögituna. *Appi! Appi!*

Ta jookseb pikemalt mõtlemata leekide poole.

ESIMENE OSA

NORA

Temaga esimest korda kohtudes olin ma rabatud, nähes, kui kurb ta paistab. Minu enda olukorda arvesse võttes olin ma sellest üllatunud. Mille pärast ta kurb oli? Kui üldse keegi oleks pidanud kurb olema, siis mina, kes ma kolisin tillukesse ämblikuvõrke täis majja, olles kogu oma mööbli hoiule andnud. Raha oli läinud, suur maja oli läinud. Kõik oli läinud.

See oli ikka veel soojal oktoobrikuu päeval, kui ma maja esimest korda vaatamas käisin. Maakler – Gavini-nimeline noormees, kes oli liiga ohtralt habemevett kasutanud – oli toonud mu kohale oma väikese Fiatiga. Tema müügikõne oli jube tüütu. Mul oli tahtmine talle öelda, et olen juba otsustanud selle maja üürile võtta, tema aga muudkui rääkis rahust ja vaikusest ja kõige eest eemale pääsemisest. Maja koos veel kahe elamuga paiknes kitsa külavahetee ääres, kust Suur-Londoni ringteeni M25 oli õige mitu miili. Lähim linn oli Sevenoaks ja see polnud kuigi lähedal. Paljude miilide ulatuses polnud mitte midagi, mitte ühtki hoonet. Omal ajal olid need kolm maja olnud tüki maad eemale jääva suure lagunenenud maamõisa personali eluasemed. Holly Cottage oli tühi, sisuliselt mahajäetud. Maja, mille mina olin otsustanud üürida, kandis nime Ivy Cottage. See maja, kus tema elas, kandis nime Willow Cottage. „Teil on naabrid,” teatas Gavin innukalt. „Kena noorpaar. Ostsid maja, nooh ... umbes poole aasta eest.”

Mina ei lausunud sõnagi. Ma polnud kindel, kas olen juba valmis nendega kohtuma. Pärast kõike juhtunut tundus see liiga vara. Aga ma tunnistan, et tundsin huvi, ja nende majast möödudes hoidsin silmad lahti. Nad olid jõudnud juba aias üht-teist

ära teha, aga ma sain aru, et tegu on linnainimestega. Nad olid istutanud valed asjad, õrnad lilled, mis ei ela esimest külma üle, üritasid kasvatada salatitaimi kottides, kus võimutsesid teod.

Kui auto majast mööda sõitis – Gavin kihutas kitsal küla- vaheteel liiga kiiresti –, märkasin ma aknal liikumist ja majas naist, kes varjas käega päikest, et meid näha. Ta pilk oli imelik – kuidagimoodi näljane. Tal olid tulipunased juuksed, mille värv ei saanud loomulik olla, ja ta nägu oli kahvatu.

„See on siis naine,“ ütles Gavin. „Kolisid siia Londo- nist. Põgenesid sealse pöörase elutempo eest. Tegid põhjaliku remondi: udupeen signalisatsioon, põrandaküte.“ Tol hetkel tundsin ma naisele kaasa. Võib-olla ei saa sellised linnast maale kolinud kunagi aru, mida tõeline maaelu endast kujutab. Võib-olla oli põhjuseks temast õhkuv tüdimus, kurbus ... isegi hirm. Võib-olla see, kuidas ta pilk mind jälgis, kui ma autost väljusin ja mööda umbrohtu kasvanud teerada Ivy Cottage'isse sammusi- sin. Just nagu oleks ta tahtnud meeletult ükskõik kellega rääkida. Tundsin, et peaksin talle viipama või teda mingil moel tervitama, aga hirm hoidis mind tagasi. Seda jõuab hiljem teha.

Ivy Cottage oli röske, siin polnud aastaid remonti tehtud. Vannituba oli moest läinud laimiroheline ja köögiakna praost piilus sisse väärt. Maja jäi igas mõttes alla sellele, kus olin viima- sed kümme aastat elanud. Aga ma ei saanud enam seal elada, nii et pidin eluga edasi minema. „Ma võtan selle,“ laususin ma ja tundsin teatavat rõõmu, nähes Gavini näol üllatust, mida ta üritas varjata.

Tol päeval ma naisega ei rääkinud, aga arvasin juba siis, et me õpime teineteist üsna hästi tundma.

★ ★ ★

Kaks nädalat hiljem saabusin kolimisautoga kohale. Kolimisele eelnenud nädalad olid olnud kiired. Pakkimine, laoruumi üürimine ... see oli kallis, aga ma ei suutnud kõikidest oma ilusatest asjadest loobuda. Pidin palkama kolijad, ostma kastid, pakkima, suunama posti ringi, tühistama teenused. See oli kurnav ja võttis mu viimase raha. See, et ma pidin raha peale mõtlema, oli ikka veel šokk. Ma ei saanud enam pikemalt mõtlemata deebetkaarti lehvitada ega ammutada raha lõputuna tunduvast sularaahaugust, mis mul enda arvates oli olnud.

Viimasel päeval keerasin oma ilusa maja ukse lukku ja pistsin võtme kirjapilust sisse. Hetkeks oli mul tahtmine uks maha lüüa ja võti tagasi võtta. Kujutasin ette, kuidas uued inimesed kolivad sisse, sisenevad valgete seinte ja puitpõrandatega tühja ruumi, täidavad selle häälte, värvi ja eluga. Arvatavasti müüakse nii suur maja lastega perele ja ma tundsin taas südames vana tuttavat valu, et kaks ülemise korruse tuba olid endiselt varutoad või kabinetid ega olnud kunagi lastetubadeks saanud.

Sinna ei saanud midagi parata. Ma olin kõigest nelikümmend kaks – veel oli võimalus. Pidin sellest mõttest kinni hoidma.

Kuna mul oli nii palju tegemist olnud, polnud ma mõelnud punapäise naise peale, kellest pidi saama minu naaber. Alles siis, kui kolimisauto suurte raskustega võideldes ja korduvalt puukste alla kinni jäädes kitsast külavaheteed mööda maja poole venis, turgatas see mulle pähe. Ma kohtun temaga varsti. Võib-olla isegi täna.

SUZI

Veoauto mürin pani mind diivanilt püsti kargama. Olin lõsutanud seal taskurättide ja poolikute teetasside keskel. Sellises seisus ei tunneks mind äragi: kord olen ma tuimast piinast lõmastatud, siis aga tunnen kabuhirmu ja ärevust, ei suuda paigal istuda ja tammun plaane tehes elutoas ringi. Kuidas siit pääseda? Kuhu minna? Mu süda võpatas iga kord, kui lauatelefon või mobiil helises. Tundsin, kuidas süda ahhetab mu rinnus, paiskab mu soontesse adrenaliini. Kui keegi teaks, mis olukorras ma olen, siis mõeldaks: *kuidas sa lasksid sellisel asjal juhtuda? Kuidas sa võisid nii loll olla?* Ma ise oleksin esitanud sama küsimuse – enne seda, kui selleks osutusin mina.

Nii et kui kuulsin veoauto mürinat, kargasin jalule, peas erinevad vabandused. *See pole tõsi. Ma ei mõelnud seda nii. Anna andeks.* Poppet oli mürina peale küünte klõbinal ukse juurde jooksnud ja klähvis totakalt. Siin liikus nii vähe autosid, meile ei toodud piima koju ja Nick oli korraldanud posti saatmise oma kontoris. Küllap tuleb Nick varem koju ja mina pole veel riides ega ole õhtusööki valmis teinud. Mis ta küll ütleb? Aga võib-olla on see midagi muud. *See naine.* Aga ei, lähenes kolimisauto ja mulle meenus, et olin näinud paari nädala eest kinnisvaramaakleri autot – keegi oli käinud maja vaatamas. Ma ei uskunud, et maja võidaks ära osta või üürile võtta. Tüse kolimisfirma mees aitas veoki kabiinist välja naise. Naine oli neljakümnendates eluaastates, kandis vesti ja rohelisi kummikuid nagu maal kohane. Ta tumedad juuksed olid pikad, juuksepiiril paistis halli ja isegi kaugemalt oli näha, et ta nägu on

meikimata – nagu minulgi. Võib-olla oli tema peast sama mõte läbi käinud: siin ei näe meid keegi.

Enne kõike seda olin ma tõesti üritanud. Suur osa minust tundis kergendust, et olin pääsenud tööl valitsevast olukor-
rast ja kõigest, mis oli seotud Damianiga, kuigi vast ehk mitte Londoni mahajätmisest. Esimesed paar nädalat olid olnud nagu omamoodi lühike puhkus: oma maja katus pea kohal, õues lindude siristamine. Panin jalga Hunteri kummikud ja selga Joules'i teptud vesti ning kaela rullisalli, mille Nicki ema oli mulle jõuluks kinkinud – mis pani mind mõtlema, et võib-olla ta oli teadnud. Võib-olla olid kõik peale minu enda teadnud, et me kolime ära? Kui Nick koju tuli, hoolitsesin selle eest, teeksin süüa, koristaksin või jagaksin maid igasuguste töömeestega, kes muutsid räämas maja säravaks ja läikivaks modernseks klantskastiks, kus on veinikelder, stuudio ja muusikatuba kitarridele, mida Nick väidetavalt mängib, aga mille krihvide vahele, kuna ta pole neid nii pikka aega puudutanud, on kogunenud tolm. Võisin oma sõpradele ausalt kinnitada, et mul on palju tegemist, et ma olen samasugune remondijumalanna nagu Sarah Beeny.

Kadestan sind! toksis Claudia taksost. Kui mõtlesin Claudia peale, kes kihutab mõnda peenesse restorani, kus tal aidatakse ta ilus ja ebapraktiline mantel seljast ning pakutakse juua, olin ma *nii kade*, et sapp kerkis lausa kõrisse. Aga kui sa tunnistad sõpradele, kui õnnetu sa oled, siis pead seda ka iseendale tunnistama.

Praegusel ajal on asjad muutunud. Kui Nick läheb hommi-
kul tööle ja minu abikaasalik naeratus hääbub, mõtlen kõigile asjadele, mis ma siis meelest peletan, kui tema kodus on. Võtan voodi alt sviitri. Ma polnud seda pesnud – jumal tänatud, et ma polnud seda pesnud. Vaatan end peeglist, vaatan oma valetavat alasti keha – *kuidas sa võisid nii loll olla* – ning tõmban sviitri üle pea ja üheks imeliseks piinarikkaks sekundiks olen taas sinust

ümbrisetud. Enamikul päevadel ma palvetan – ebamääraselt, mitte kellelegi või millelegi otseselt –, et oleks võimalik minevikku muuta, et kõik oleks nii nagu enne. *Palun lase mul ajas tagasi minna. Anna mulle veel üks võimalus.*

Tol hommikul ehmatas veoki saabumine mind sellest seisundist välja, sundis mind end ausa pilguga vaatama, tõdema, kui haletsusväärne, kui omadega puntras ma olen. Pühkisin näolt tati ja pisarad ning taipasin, et mul on seljas sinu vana sviiter, et ma pole end pesnud. Tundsin häbi – nüüdseks oli see tuttav tunne. Mida Nick ütleks, kui ta mind näeks? Ja mida sina ütleksid? Otsustasin end puhtaks kasida ja oma uue naabriga kohtuda.

See oli esimene kord, kui ma teda nägin. Kuigi mingit ohtu ei olnud, olin ma närvis ja värisesin hirmust. Kartsin nii väga, et tundsin, kuidas süda mu sees peksab, nagu vehiks mingi kohutav lind tiibadega.

ELLE

Palju aastaid tagasi, kui Elle oli veel teismeline, rääkis ema talle, et enne kui su abikaasa uksest sisse astub, tuleb end tingimata korda teha: puhtaks pesta, juuksed harjata, riided vahetada. Samuti köök koristada, söögi valmistamise nõud puhtaks pesta või pestud pesu ära panna. Siis tuleb teda naeratades tervitada ja uurida, kuidas ta tööpäev möödus.

Elle oli selle üle naernud, ta oli endamisi kindel olnud, et temal ei saa iialgi meest olema. Tema on liiga ametis sellega, et nautida pärast väljamüüdnud kontserti aplausi, roose, millega teda laval kummardades üle külvatakse. Ta kannab punast siidkleiti ja harjab pikki juukseid, nii et need voogavad ta õlgadel jõena. Tema ei abiellu iial – või kui abiellub, siis mõne rikka mehega, kes armastab teda üle kõige, kes jumaldab teda ega oota, et ta karestaks oma võlukäsi majapidamistöodega.

Aga siin ta nüüd oli, ligemale kolmkümmend aastat hiljem, ja emal oli ikkagi õigus olnud. See, kuidas su mees sind uksest sisse astudes näeb, on tõesti oluline. Kas sa oled puhanud ja naeratah või nurised ja torised, et mees pole prügikaste välja viinud või alumise korruse vannitoas tilkuvat kraani ära parandanud. Vahel üritas ta jätta mulje, nagu ta poleks üldsegi vaeva näinud. Tõmbas end tugitoolis kerra, juuksed läikivaks kardinaks harjatud, raamat süles, klaas veini käeulatuses. Raamatut polnud loetud, veiniklaas polnud esimene. Aga mees ei teadnud seda. Oluline oli, kuidas see kõik välja paistab. Vähemalt seda oli ta aastate jooksul õppinud.

Kus sa oled? Kus sa oled?

Nüüd oli ta liiga närvis, et seda pilti esile manada, ja vaatas, kuidas kell tiksus minuteid. Üheksa. Tavaliselt ei jäänud mees nii hilja peale. Võib-olla oli ta mõne töökaaslasega pubisse läinud. Arstid joovad nii palju, nende stressi arvesse võttes pole see üllatav. Ta oli otsustanud mitte iial naaksuda, isegi mitte siis, kui õhtusöök on ahjus ära kuivanud. Ta lihtsalt naeratab ja vabandab, pakub, et teeb omleti või tellib toidu koju.

Miks polnud mees sõnumit saatnud? Ta hoidis telefoni kõvasti pihus, nii et ekraanile jäid higised laigud. Ei midagi. Ta soovis, et väike sõnumiaken läheks mustaks või et ekraanile ilmuksid punktid, mis tähendab, et mees tipib sõnumit. Kui hea oleks teada, et mehega on kõik hästi ja ta tuleb tema juurde tagasi. Ta oli külastanud juba kõiki uudisteportaale ja teinud otsingu sõnadele *õnnetus*, *avarii*, *viidi haiglasse*. Ta tunneks häbi, kui mees teaks, kui sageli ta seda teeb, kui kergesti ta paanikasse läheb. Mees töötab ju ometigi haiglas ja kui midagi oleks juhtunud, oleks talle kohe helistatud.

Ta sõrmenukid olid valgeks tõmbunud. Ta pani telefoni ettevaatlikult käest ja kargas jalule, et vaadata, kas on vaja midagi teha. Ta kohendas patja, millele oli toetunud ja mis oli täpselt sama pastelset pardimuna tooni nagu puhvetil seisev vaas. Ta pühkis aknalaualt paar tolmukübet, kuigi majas polnud tolmuraasugi. Mõnel ööl, kui ta und ei saanud, ta peaaegu kuulis, kuidas tolm langeb, kuidas ämblikud punuvad võrke, kuidas köögis koguneb rasv. Siis tõusis ta voodist ja tõmbas pimedas kummikindad kätte.

Ta läks kööki ja keeras kanahautise all tule vaiksemaks – tavaliselt üritas ta teha toitu, millega midagi ei juhtu, kui mees hilja peale jääb. Ta loputas juba neljandat korda kraanikaussi ja sättis käterätte. Niimoodi üksi olla on ohtlik. Liiga palju vaikust,

mis annab võimaluse mõtetel pähe pugeda. Leegid, mis limpsavad tellistest seinu. Nägu aknal.

Kus sa oled? Miks sa pole helistanud? Kus sa OLED?

Ja just siis, kui olukord tundus talumatu, kui ta oli kindel, et peab pistma käe tulikuuma vee alla või pliidiplaadile – mida iganes, et mõtted mujale viia –, kuulis ta õnnistatud, õnnistatud rehvikrabinat kruusal. Mees on kodus!

Ta jõudis joostes uksele hetkel, kui mees ust lukust lahti keeras. Mees oli turvaliselt ja tervena koju tema juurde jõudnud. Ta viskus mehele kaela. „Jumal tänatud! Ma olin nii mures!”

„No kuule, mis see siis nüüd on? Ma ei jäänud isegi eriti hilja peale.”

„Lihtsalt ... sa ei helistanud ja ma ...”

Mees tõmbus eemale, pani käed ta õlgadele. „Elle-belle, me rääkisime sellest. Ma ei saa alati kohe tööpäeva lõppedes ära tulla ega telefoni võtta.”

Naine noogutas värisedes. Häbi valdas teda otsekui avatud lüüsvärvavatest läbi pahisev vesi. „Anna andeks, kallis. Ma lihtsalt armastan sind nii väga. Ma muretsen!”

Mees oli leebe. „Ma tean. Aga kõik on hästi. Kallike, ega sa jälle imelikuks ei lähe?”

Naine vältis ta pilku. „Ei lähe. Ma lihtsalt muretsen.”

„No nüüd olen ma siin. Kas näljasele mehele süüa ka antakse?”

„Aga muidugi.” Naise pea selgines juba, täitus asjadega, mis tuleb teha. Keerata hautise all tuli kuumemaks, teha salat valmis, lõigata leiba, valada mehele vein välja. Veenduda, et pudel, mille ta oli avanud, pole liiga tühi, ja kui on, siis peita see ära ja avada uus pudel ning valada sealt ühe klaasi jagu ära, et jääks mulje, nagu ta poleks rohkem joonud. „Kas sul oli raske päev?”

„Tavaline hullumaja.” Naine teadis, et mees ei tohi talle rääkida, mis ta oli päev otsa teinud. Delikaatsed isikuandmed ja nii edasi. Ta tundis mehe üle suurt uhkust – päästa elusid, aidata lapsi maailma, õmmelda uuesti kokku verised ja katkised naised. Ja siin mees nüüd oli, tuli tagasi tema juurde. Tema peab vähemalt selle eest hoolt kandma, et meest ootaks ees soe kodu.

„Istu, kallis.” Ta masseeris mehe õlgu, üritas teda istuma suruda. „Sa oled kindlasti väga väsinud. Toon sulle joogi. Viskit? Või veini?”

Mees jäi seisma ja lükkas ta leebelt endast eemale. „Käin kõigepealt duši all. See haigla lõhn ...” Igaõhtune rituaal, mis aitas mehel pingest vabaneda.

„Aga muidugi. Vannitoas on puhtad käterätid ja dušigeel, mis sulle meeldib.”

Mees seisatas trepjalamil ja naeratas talle väsinud silmadega. „Mida ma küll ilma sinuta teeksin? Mul ei lähe kaua.”

Naine kuulis, kuidas mees läks ülemisele korrusele, ja tegi uuesti elutoale ringi peale, veendudes, et iga asi on oma kohal, et kõik on korras ja puhas. Täiuslik.

Ta kujutas ette, kuidas ema naeratab talle – kuigi ema polnud elu ajal eriti naeratanud. *Lõpuks oled sa õppust võtnud.* Elle'ile meeldis mõelda, et ema vaatab nüüd oma tütart – tütre piinlikult puhast maja Guildfordi kõige kenamas elurajoonis, ta nägusat arstist abikaasat, ta prantsuse toite ja elegantseid riideid – ja jääb temaga ometi kord rahule.

SUZI

Mõtlesin, kas peaksin talle midagi viima, aga mina polnud selline naine, kel on käepärast võtta Tupperware'i karpides kookid või korvides oma aia maasikad. Lähen ütlen talle lihtsalt tere. Panin jalga oma liiga puhtad Hunteri kummikud ja teksad. Otsustasin sviitrit mitte vahetada – ma polnud veel valmis seda seljast võtma – ja koristasin pisut juhuks, kui Nick peaks töölt varem koju jõudma. Lülitasin nõudepesumasina tööle. Kroomitud ukse tagant kostis vaikne sahin. Keerasin põrandakütte temperatuuri madalamaks, sest majas oli liiga palav, ehkki kui ma pilgu termostaadile heitsin, oli see kaheksateistkümne kraadi peale keeratud ning ilm oli novembrile omaselt muutunud ning imenud sellest kogu soojuse. See maja paistis kõike endas hoidvat.

Loomulikult oli Nick hommikusööginõud lauale jätnud. See oli tal siia kolimisest saati uus komme. Olin paar korda puudutanud teemat, et nüüd on kogu söögitegemine, koristamine, pesemine ja majapidamistööd minu õlgadel. Nick vaatas mulle hämmeldunult otsa ning jahvatas hautisele, millega ma olin suurt vaeva näinud, hunniku pipart. „Aga mina olen kogu päeva tööd teinud.”

Tundsin, kuidas minus võttis maad abitu raev – Nick oli alati kogu päeva töötanud, aga Londonis olime me kõike jaganud, astusime poest läbi, pühkisime dušikabiini seintelt veeprintsmed. „Mina töötan ka.”

„Vaevalt küll.”

Ma ei vastanud midagi. Oleksin pidanud kunstiteraapia eksamiks õppima, samuti oleksin pidanud maalima, aga meil

mõlemal oli teada, et ma polnud juba mitu nädalat kumbagi teinud.

Taipasin saabastega sügisesse porisse sügavaid jälgi tehes, et olen peaaegu erutatud. See oli üle mitme päeva esimene kord, kui nägin kedagi peale Nicki. Koer haukus ukse juures nagu pöörane. *Õue! Inimesed!* Soovisin, et mina tunneksin elust samasugust rõõmu. Ma ei leidnud koera jalutusrihma – ma ei pane seda iialgi oma kohale tagasi – ja sidusin salli ta rihma külge. Kolijaid oli kokku kolm. Küllap oli tegu perekonnaga, sest nooremad mehed olid samamoodi toekad ja lakkis juustega nagu vanem mees.

„Tere!” Koer lausa tiris mind üle tee, ta oli nii rõõmus, nähes kedagi teist peale minu, et oleks endal peaaegu kõri kinni tõmmanud. Vanem mees uuris mind nätsu närvides. „Mina olen naaber. Kas siia kolitakse sisse? Kui põnev!” Üritasin juba vokaale mitte nii selgelt välja hääldada, kõlada rohkem tööliklassi moodi, mitte sellise prouana, kes kannab Hunteri kummikuid ja Joulesi vesti.

Mees, tätoveeringud lihaste ümber pingul, vinnas kummutit. „Sinna,” lausu ta lakooniliselt. „Koer tuleks rihma otsa panna.”

Mis asi see küll on, et suvalised võõrad inimesed kipuvad sulle alatasa koerte koha pealt nõu andma?

„Olge sellega ettevaatlik!” Haritud, jahe ja kontrollitud hääl. Keerasin ringi. Naine seisis trepil, käes väike potilill. „See on kaunis hinnaline. Palun ärge seda kriimustage.” Mees pööritas minu poole vaadates klassiteadlikult – nii mulle tundus – silmi ja ma lõin särama. Praegusel juhul polnud mina keskklassi kuuluv nõid! Mul võis küll olla trühvliõli, aga ma olin samasugune nagu see mees!

Naine oli minust vanem, ta silmad olid aukus, silmanurkades kortsud, juuksed hallisegused. Ta mõõtis mind ja ma märkasin ta

kulmukortsutust – võib-olla tulenes see mu sobimatutest riie-
test või Poppetist, kes käitus täiesti pööraselt.

„Tere!” ütlesin ma. „Mina elan kõrvalmajas. Kas te olete sisse
kolinud?”

„Kolin.” Ta vaatas salli sikutavat klähvivat koera. „Kas see on
sall?”

„Oh, ma ei leidnud ta rihma ja ta on nii sõnakuulmatu,
jookseks otsemaid tee peale.” Poppet oli algusest peale mulle
suureks katsumuseks olnud. Pidin temaga kodus istuma, ei saa-
nud jalagagi välja – kes võinuks seda arvata, et nad ei tohi esi-
mese kahe nädala jooksul üldse õue minna? Palusin Nicki, et
ta laseks mu kas või kümneks minutiks välja värske õhu kätte.

„Aga kuts on üksildane,” oli Nick tööpintsakut selga pan-
nes öelnud, mille tõttu ma tundsin kadedust isegi nii lihtsa asja
pärast nagu kontoris minek. Sel hetkel jõudis mulle kohale, et
nüüd on Poppet meie perekonnas tähtsuselt teisel kohal ja mina
olen langenud kolmandale.

Naine kummardus koera kohale ja ütles karmil häälel: „*Istu!*”
Ja koer istus ning tõmbas kõrvad vastu pead.

„Hämmastav!”

„Üksnes kindel toon. Ma kasvasin koerte keskel üles.” Ta
kükitas maha ja silitas koera siidjaid kõrvu. Koer vaatas talle
jumaldaval pilgul otsa. „Nad on nii siirad. Üldse mitte sellised
nagu inimesed. Segavereline?”

„Jah.” Kuidas küll sellist asja saab öelda pelgalt peale vaada-
tes? Mina ei tea koertest ikka mitte midagi.

„Nora Halscombe,” tutvustas naine kätt andes.

Haarasin ta käest kinni, püüdes samal ajal mitte koera lahti
lasta. Naise nahk oli üllatavalt mõhnlaline. „Tere, Nora. Tema on
Poppet. Totakas nimi, totakas koer. Tahtsin lihtsalt tere öelda.
Peale meie pole siin kedagi, see on kaunis eraldatud paik.” Taas

läbitungiv pilk. Mul oli meeletu kihk midagi teha ja võtta maast kast, mille mehed olid kividest teeraja kõrvale maha jätnud. „Viin selle sisse, teie olete kindlasti omadega läbi.”

Tundsin, kuidas ta jahe ja üllatavalt tugev käsi mu randmest kinni haaras. „Ei,” ütles ta. „Palun jätke. Teie seisukorras pole see hea.”

Küllap ma vist kahvatusin ja tundsin hetkeks samasugust külma hirmu nagu igal päeval pärast seda, kui see oli juhtunud. „Ma ei osanud arvata, et on juba näha.” Lohmakas sviiter oleks pidanud seda ju varjama.

„Oh, mulle on need märgid teada.”

See tundus liiga isiklik, nagu siis, kui võhivõõrad tulevad su selja taha ja uurivad su pluusi firmaetiketti. Siis aga sain nagu ämbritäie jääkülma vett kaela: ma olin ligemale kuus kuud rase. Mis siis saab, kui laps sünnib? Ma ei suuda siis enam päevast päeva niimoodi nõõri mööda käia nagu praegu. Mida ma teen? Püüdsin teemat muuta ja jutu tagasi temale viia. „Kas te elate siin üksinda? Olete abielus?”

Selle järgi, kuidas ta nägu kivistus, sain aru, et olin kohutava vea teinud. „Ma olen lesk,” lausus ta lõpuks. „Tahtsin majast võimalikult kiiresti välja kolida. Noh, see pole päris kõik. Ma *pidin* välja kolima ... saate aru, rahaasjad. Mina olin kodune, raha tõi sisse mu mees.”

„Andke andeks. Ma poleks tohtinud küsida.” Mu tohutu suureks õuduseks ja häbiks valgusid mulle pisarad silma. „Jumal küll, andke mulle andeks. Ma ... ma kaotasin hiljuti lähedase inimese. See oli ... noh ... ma püüan ikka veel sellega harjuda.” Miks ma olin seda öelnud? See polnud samasugune kaotus, kuigi võis niimoodi tunduda. Mu arvamus endast langes veelgi.

Nora nägu oli endiselt kivistunud. „Muutus teeb kindlasti head.”

„Loodan, et olete siin õnnelik.” Pigistasin pisaratega võideldes silmad kinni. „Ehk tahate mõni päev õhtusöögile tulla?” Oleksin pidanud ütleva *õhtustama* – tema nimetaks seda õhtustamiseks. „Õpin süüa tegema. Siiamaani kõrvetan peamiselt põhja, aga ei või iial teada!” Asutasin end minekule. „Oh, ja kui kohtate Nicki – Nick on mu abikaasa –, siis ärge vast temale mainige ... seda, mis ma ütlesin kaotuse kohta. See võib teda pahandada.”

„Arusaadav.” Ta naeratas. „Suzi, ma oskan väga hästi saladusi hoida.”

Alles signalisatsiooniga jännates – Nick käskis mul selle iga kord sisse lülitada, isegi siis, kui ma astun ainult korraks välja, aga ma kartsin kogu aeg, et sisestan koodi valesti – ja pärast seda, kui olin ukse sulgenud ja hakkasin hakkima sibulaid toidu jaoks, mille retsepti Nick oli välja jätnud, turgatas mulle pähe, et ma polnud Norale oma nime öelnud.

NORA

Olin olnud kindel, et kohtun Suziga tol esimesel päeval, kuna kõrvalises kohas asuva tee ääres oli kõigest kaks maja. Ja nii läkski. Ma pakkisin ikka veel asju lahti, kui Suzi tuli kohale, kaasas improviseeritud jalutusrihma sikutav segavereline koer. Mulle ei meeldi näha selliseid koolitamata koeri. Suzi juuksed olid lõtva patsi pununud, patsist lahti pääsenud salgud langesid ta näole ja ta kandis jope all sviitrit, mis paistis olevat meeste oma. Uurisin lähemalt. Jah, see oli meeste sviiter. Läksin pisut närvi. Milline ta on?

Ta rääkis kolijate ülema Brianiga. Sundisin end talle kõigest hoolimata naeratama. Ta nägu oli meikimata, aga ta oli ilus, ja mina tundsin end tema kõrval vana ja kuivetonuna, kuigi meie vanusevahe ei saanud olla rohkem kui kümme aastat. Lesk. Mina olin lesk. Juba see sõna ise tegi mu vanemaks, samuti kaotus.

Alles siis, kui talle lähemale jõudsin ja ta tervituseks käe tõstis, märkasin midagi, milleks ma sugugi valmis polnud. Ta ootas last. Ja ma olin taas peata, šokis valust, mis oli nii ränk, et ma suutsin vaid vaevu jalul püsida.

Kui Suzi oli ära läinud, kulutasin ülejäänud päeva asjade lahti pakkimisele, püüdes väikest rõsket elamist koduseks muuta. Maja oli enne minu sissekolimist ära koristatud, aga mitte nii puhtaks, nagu mulle oleks meeldinud, nii et ma pidin mööbli keset tuba jätma, kuni olin põrandaliistud puhtaks küürinud ja ämblikuvõrgud ära pühkinud. Mul keerles pidevalt peas: ta ootab last. Ta saab lapse. Kas ma jääksin sellisel juhul endiselt siia? Mida see minu jaoks tähendab? Olin olnud nii kindel, aga

see teadmine pani mind mu plaanis kahtlema. Maja oli nii väike ja nii inetu. Ja raske oli harjuda siin valitseva vaikusega – ainsaks hääleks ähmane kiirtee ümin –, miilide kaupa laiuvate põldudega. Tajumisega, et läheduses pole ühtki inimolendit, kõigest raagus puud ja külmunud maa.

Välja arvatud muidugi Suzi, minu uus naaber. Seisin oma pimedada toa aknal ja vaatasin nende renoveeritud maja pakettaknast sisse. See tuletas mulle meelde aega, kui vaatasin Uplandsis läbi oma ruumi ukseklaasi teisi tüdrukuid, kelle vahel valitses vaatamata pisut metsistunud käitumisele teatav sõbramehelikkus. Mitte keegi ei tahtnud olla sõber minuga, rikkast perekonnast pärit tüdrukuga, kes on ilmselt peast segi. Minu maja nimi on Ivy Cottage. Ivy on luuderohi, mis ronib ja haakub. Invasiivne umbrohi. Ja Suzi maja nimi on Willow – paju, mis ajab melanhoolset oksad norgu ja langetab pea.

Võibistasin õlgu, kadestasin Suzi pakse aknaid – minu maja aknad lasid kõledda tuule sisse ja majas oli nii külm, et olin pidanud vaiba ukse ette lükkama. Kui pimedaks läks – juba enne nelja, nii vara –, tulin oma lahtipakkimise uimast välja ning leidsin end rōskes, külmas ja rōõmutus majas üksinda. Mul polnud süüa. Ma polnud lampe, küünlaid ja televiisorit paika pannud ega mõelnud selle peale, kuidas küttesüsteemi kasutada. Mõtlesin, kas panna abikaasa foto välja, aga lõpuks otsustasin jätta selle voodi kõrvale sahtlisse. Mul polnud vaja seda välja panna, polnud vaja iga sekund meenutada. Pealegi võib selle nägemine Suzit häirida. Olin näinud ta nägu, kui ma mainisin, et olen lesk.

Istusin väsinult vana muustrilise vaibaga kaetud trepile. *Mida ma siin teen?* Mul polnud sellele küsimusele vastust. Väidetakse, et lein sarnaneb hullumeelsusega. Võib-olla ma olen hull. Telefonihelina lärm pani mu võpatama, see kõlas vaikuses nii valjult. „Halloo?”